

BESJALACH

EEN VRIJ VOLK

Daar gaat een nieuw volk, een vrij volk. Zeshonderd duizend mannen met hun vrouwen en kinderen en hun vee. De nakomelingen van Awraham. De belofte van Hasjem aan Awraham is eindelijk werkelijkheid geworden. Ze zijn op weg naar een nieuwe toekomst in een nieuw land. Als ze overdag omhoog kijken zien zij hoe Hasjem in een

wolkzuil voor hen uit gaat en hen de weg wijst. En als zij 's nachts gaan, dan zien zij een vuurzuil voor zich. Zo begeleidt Hasjem hen de hele weg door de woestijn. Zij zijn van Ra'amses uit Egypte getrokken en de eerste plaats waar zij nu komen is Soekoth. Zij nemen niet de kortste weg door het land van de Filistijnen, opdat zij niet

onmiddellijk oorlog hoeven te voeren. Dus gaat de weg naar het zuiden, naar Etam en nog verder de woestijn in. Totdat zij komen aan de oever van de Rietzee. En dan kunnen zij niet verder. De zee verspert hen de weg.

O, wat is dat, daar dreigt gevaar! Horen zij in de verte niet de legers van de Par'o? Ja, zeker. De Egyptenaren hebben er spijt van dat zij hun goedkope arbeidskrachten hebben laten weggaan. Zij willen de Israëlieten terug hebben als slaven. Par'o heeft al zijn sterke mannen en ruiters verzameld en met een grote legermacht komt hij nu achter het volk Israël aan. En die raken in paniek. Want ze kunnen niet vooruit of achteruit. Vooruit is de Rietzee en achter hen komt de Par'o met zijn leger. De Israëlieten huilden van angst tot Hasjem en vroegen aan Mosjé: „Wat moeten wij hier nu doen? Wij zullen hier omkomen? Had ons maar in Egypte gelaten!”

Maar Mosjé wees hen op de komende redding van Hasjem. Heb vertrouwen, zei hij, „Hasjem zal voor jullie strijden en jullie hoeven alleen maar te zwijgen.”

Die nacht plaatste de wolkzuil, die hen tot nu toe steeds geleid had, zich tussen het leger

van Par'o en het legerkamp van Israël, zodat Par'o met zijn leger niet Israël kon aanvallen.

De volgende ochtend hief Mosjé, op bevel van Hasjem zijn hand met de staf op en strekte die uit over de Rietzee. En wat gebeurde er toen voor een groot wonder? De zee splitste zich in tweeën. Het water rees op tot twee hoge muren en daar tussenin werd een droog pad zichtbaar. De Israëlieten stapten zo in de zee en liepen tussen de hoge watermuren door naar de overkant van de Rietzee.

Toen de Egyptenaren dat zagen wilden zij achter hen aan gaan, maar wat was dat? Hasjem liet de wielen van de Egyptische strijd-wagens aflopen en zij kwamen vast te zitten in de modder. „Wij willen vluchten voor Israël”, riepen zij angstig, „Hasjem strijdt voor hen tegen Egypte”. En Hasjem zei tegen Mosjé: „Strek nogmaals je hand uit over de zee, dan zal het water terug stromen over de legers van Egypte

heen”. En zo gebeurde het ook. En alle Egyptenaren verdrongen voor de ogen van Israël, maar Israël bereikte veilig de overkant op het droge tussen de watermuren door. Nu had het volk onvoorwaardelijk vertrouwen in Hasjem en in Mosjé. Aan de overkant aangekomen hief Mosjé een jubelend danklied aan:

Zingen wil ik voor Hasjem, die hoog verheven is, Hij was mij tot hulp.
De vijand sprak: ‘Ik zal hen vervolgen, hen inhalen, de buit verdelen’.
Maar G-d liet de wind blazen en de zee bedekte hen.
Zij zonken als lood in de diepte van de machtige wateren . . .
Hasjem regeert immer en eeuwig.

En heel het volk zong dankbaar dit lied van de zee mee.

En ook Miriam hief een danklied aan, samen met de vrouwen. In sierlijke rijendans en begeleid door tamboerijnen herhaalden zij het refrein van Mosjé. Hasjem had het volk Israël op waarlijk wonderbaarlijke wijze gered! Zo vierde Israël zijn redding aan de zee.

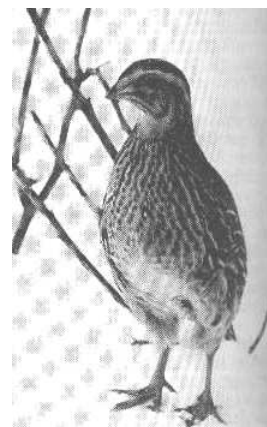
EEN MOPPEREND VOLK

Maar de reis ging verder, zij waren nog lang niet thuis. En met zo velen door de woestijn trekken, valt niet mee. In de woestijn is haast geen water. Toen zij eindelijk in Mara een waterbron vonden, bleek het water bitter en ondrinkbaar te zijn. Toen vergat het volk even wat Mosjé voor hen gedaan had en begon het tegen hem te mopperen: „Wat moeten wij drinken?” Maar Hasjem wees Mosjé een houtsoort aan en toen Mosjé dat in het bittere water gooide werd het zoet en drinkbaar.

Verder trok het volk, naar Elim en van daar de woestijn Sien in. En weer begon het volk te mopperen: „Wat moeten wij eten?” vroegen zij aan Mosjé en Aharon. „Had ons toch in Egypte gelaten, daar hadden wij eten in overvloed!”

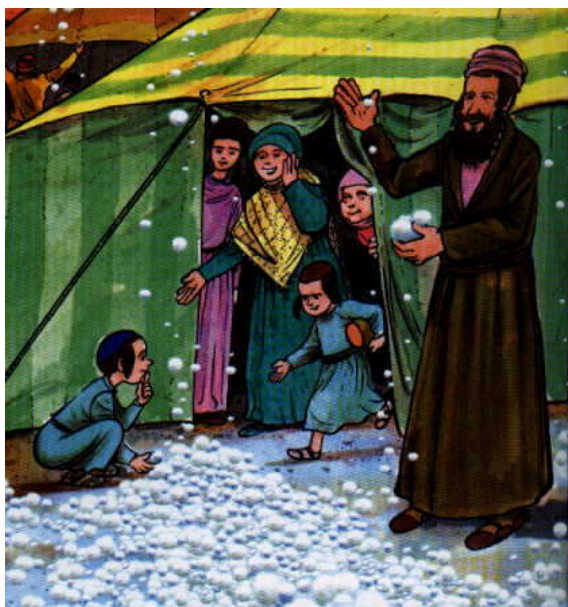
Toen zei Hasjem tegen Mosjé: „Ik heb dat oproerige volk gehoord. 's Avonds zullen zij vlees eten en 's ochtends brood. Ik zal voor jullie brood uit de hemel laten regenen, dan kan het volk er iedere dag op uit trekken en hun portie van die dag inzamelen. Maar op de zesde dag van de week zullen zij een dubbele portie inzamelen.”

Die avond streek een grote zwerm kwartels neer op het legerkamp en konden zij vlees eten. En 's ochtends zagen zij een laag dauw rondom de legerplaats. Toen de dauw optrok zagen zij op het woestijnoppervlak iets wits liggen, een fijne, korrelige stof. De Israëlieten zagen dat en vroegen „*Man hoe* - Wat is dat?” Want zij wisten niet wat dat

was. En zo bleef de naam van dat nieuwe voedsel *Manna*. En toen zei Mosjé: „Dat is het brood dat Hasjem jullie te eten geeft. Zamelt het in, één *Omer* per persoon iedere dag. Maar je mag er niets van over laten tot de volgende dag.”

En zo deden de mensen. Maar toch waren er enige mannen die geen vertrouwen hadden en die toch van het *manna* overlieten tot de volgende morgen. En zie wat ermee gebeurde, de wormen kropen eruit, het was bedorven! Mosjé was heel boos. Wat zou er de zesde dag gebeuren? Weer gebeurde er een wonder: Op de zesde dag verzamelde iedereen een dubbele portie, twee *omer* per persoon, eentje

extra voor de zevende dag. Want Mosjé leerde hen: de zevende dag was een rustdag, Sjabbat. Een heilige dag. Op die dag zouden zij geen manna vinden, maar het manna wat over was van de zesde dag zouden zij op Sjabbat opeten. Maar dat kon toch niet, manna overlaten tot de volgende dag? Jawel, op Sjabbat kon dat wel, daar zorgde Hasjem voor!

En weer waren er enkele mannen die geen vertrouwen hadden en toch op Sjabbat op zoek gingen naar *manna*, maar zij vonden natuurlijk niets. Israël moest nog veel leren.

DE STRIJD TEGEN AMALEK

Weer trok het volk verder, nu naar Refiediem. Daar was geen drinkwater voor het volk. En weer maakte het volk ruzie met Mosjé: „Geef ons water om te drinken,” zeiden zij. Toen wendde Mosjé zich tot Hasjem: „Wat moet ik met dit volk?” vroeg hij, „zij willen mij bijna stenigen!”

Toen antwoordde Hasjem: „Neem je staf, waarmee je de rivier geslagen hebt, en ga naar de rots van Chorev. Sla met die staf op de rots. Ik zal bij je zijn en er zal water uit de rots komen en het volk kan drinken.”

Zo deed Mosjé en het volk had weer water. Hij noemde die plaats ‘*Massa-oe-Meriwah*, beproeving en ruzie betekent dat, omdat zij steeds ruzie maakten en Hasjem op de proef stelden. Maar nu werd het volk Israël zèlf nog eens op de proef gesteld.

Daar kwam uit het zuiden een woeste volkstam aan stormen. Zij begonnen niet openlijk een oorlog met het volk Israël maar vielen hen laf in de achterhoede met de vrouwen en kinderen aan. Amalek was gekomen en Israël moest met hen de strijd aanbinden. Mosjé zei tegen Jehosjoe’a: „Kies mannen uit en trek ten strijde tegen de Amalekieten. Ik zal op de heuveltop staan met de staf van Hasjem in mijn hand.

Jehosjoe’a deed wat Mosjé hem gezegd had, en Mosjé beklom, samen met Aharon en Choer de heuveltop. En zo gebeurde het: als Mosjé zijn handen omhoog ten hemel hief, won Israël, maar als Mosjé daar moe van werd en zijn handen liet zakken dan won Amalek. Toen Mosjé te moe werd, ging hij op een steen zitten en Aharon en Choer steunden zijn handen aan weerskanten, zodat zijn handen omhoog bleven tot zonsondergang. Zo versloeg Jehosjoe’a Amalek en diens troepen met hun zwaarden. En weer had Israël gezien dat als het hulp nodig had, dan moesten zij omhoog zien naar Hasjem, zoals Mosjé gedaan had.

